

[Rosing]

retsvesænet. Jeg vil gerne her byde den nye justitsminister velkommen på taburetten. Velkommen til et arbejde, som uden tvivl også vil indebære et tæt samarbejde med Grønland. Jeg tænker her på den offentlige debat, der i sommerens løb har koncentreret sig om forholdene for de grønlandske indsatte i danske fængsler, samt ikke mindst de herskende forhold for politiet og herunder de ganske kritisable arbejdsbetingelser og de fysiske rammer, som har medført tragiske konsekvenser flere steder i Grønland.

Det er på høje tid, vi tager fat på en gennemgribende kritisk revision af, hvad vi engang for ikke så mange år siden kaldte verdens bedste kriminallov. Tiderne og forholdene og dermed de menneskelige relationer har ændret sig, også i Grønland. Vi kan ikke tillade os at lukke øjnene for denne kendsgerning og må derfor indrette os på et reelt og målbevidst samarbejde mellem Grønland og Danmark for at opnå et tidsvarende stadi i retsbevidstheden. Dette skal naturligvis bygge på en grønlandsk tankegang og samtidig afspejle det aktuelle samfundsbillede.

Det eneste område, der i dag står tilbage for det grønlandske samfund at overtage fra Danmark, er sundhedsvæsenet. Hvis man skal dømme efter den helhjertede interesse, der er her i Danmark for at udvikle sundhedsområdet, og efter den fremtrædende plads, hele diskussionen om vor sundhed, oven i købet på globalt plan, har haft de sidste mange år, og når man tænker på den overstrømmende tilslutning til tankerne omkring »Sundhed for alle år 2000«, og når jeg tænker på, at man rundt om i verden i højere og højere grad baserer hele forebyggelses- og behandlingstanken på det nære samfund, på – og her vil jeg citere fra et debatoplæg fra Sundhedsministeriet – »at en sundhedspolitik og en sundhedsplan skal tilpasses landets kulturelle, sproglige og geografiske forhold og tage udgangspunkt i de aktuelle sundhedsmæssige problemer, som findes i landet«, så undrer det mig såre, at den danske regering gennem sit sundhedsministerium banker udviklingen 30 år tilbage gennem en systematisk tilbageførelse af ansvaret for det grønlandske sundhedsvæsen til den danske statsadministration.

Den fælles aftale om hjemmestyre i Grønland bygger på princippet om decentralisering

og afkolonialisering, men med det grønlandske sundhedsvæsen sker ganske det modsatte. Man opbygger en sand pyramide af bureaukrater midt i den danske hovedstad for at sikre – og endnu et citat – »at planlægningen af Grønlands sundhedsvæsen nødvendigvis tager sit udgangspunkt i landets egne forhold«.

Man overhører enhver underbygget og vel-dokumenteret argumentation, ikke alene fra politisk hold, men også fra det hvidkittede personale, som arbejder seriøst og målbevidst for at få det hele til at fungere.

Jeg vil indtrængende opfordre Folketinget til at være opmærksom på de meget påtrængende problemer, der nødvendigvis er ved at opstå omkring styringen og udviklingen af det grønlandske sundhedsvæsen.

Mange af de ærede medlemmer har i sommer besøgt Grønland i forskellige anledninger, og alle ved, at forholdene i Grønland ikke er sammenlignelige med forholdene i Danmark. Så lad os dog arbejde sammen i stedet for at mure os inde bag papirbunkerne på skrivebordet.

På sundhedsområdet har vi danske og grønlandere virkelig både chancen for at vise en ganske enestående vilje og muligheden for at virkeliggøre tankerne bag det smukke slogan: »Sundhed for alle år 2000«. Faktisk kan vi sammen nå frem til et resultat, som også Danmark på internationalt plan kan være stolt af.

De positive tendenser i udviklingen mellem Øst og Vest følges også med stor interesse i Grønland, måske endda med større interesse end her i Danmark. Det skyldes selvfølgelig først og fremmest Grønlands strategiske placering på verdenskortet, men også tilstedeværelsen af de amerikanske baser i Grønland. De amerikanske myndigheder har i sommer meddelt, at tre af de fire varslingsstationer i Grønland bliver nedlagt allerede i år, og der foregår i øjeblikket forhandlinger med de amerikanske myndigheder om især Søndre Strømfjord og dets fremtid.

Det er almindeligt kendt, at USA i NATO-sammenhæng ønsker, at dets allierede påtager sig et større økonomisk engagement, det såkaldte »burden sharing«-princip eller byrdefordelingsprincippet.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det er mit parti Siumuts grundholdning at støtte NATO-medlemskabet og dermed også tilstedeværelsen af de amerikanske baser i Grønland,